

Taal Actief Taal Verkennen; thema 8, groep 8

taal verkennen

Dit ga je leren

Je leert wat functiewoorden zijn.

Dit moet je weten

De **functiewoorden** verbinden de inhoudswoorden. Ze zorgen ervoor dat je de samenhang tussen de inhoudswoorden begrijpt.

Functiewoorden zijn:

- lidwoord (lw)
- voornaamwoord (vnm): persoonlijk, bezittelijk en aanwijzend
- voorzetsel (vz)
- voegwoord (vw)

vnm vz vw vnm vnm
↑ ↑ ↑ ↑ ↑

Ik ga op vakantie en ik pak mijn koffer.

taal verkennen

Dit ga je leren

Je leert hoe je leestekens plaatst in zinnen met **directe rede**.

Dit moet je weten

In de **directe rede** staat wat letterlijk gezegd wordt tussen aanhalingstekens.

- ‘Daarom kom ik met een voorstel,’ zei Lubna.
- Lubna zei: ‘Daarom kom ik met een voorstel.’

Als dat wat letterlijk wordt gezegd, wordt onderbroken, staan de verschillende stukjes **tussen** aanhalingstekens.

- Als de komma bij de letterlijke tekst hoort, schrijf je de komma **voor** het aanhalingsteken.
  - ‘Ja maar,’ zei ze, ‘daarom kom ik met een voorstel.’
- Als de komma niet bij de letterlijke tekst hoort, schrijf je de komma **na** het aanhalingsteken.
  - ‘Daarom,’ zei Lubna, ‘kom ik met een voorstel.’

Als binnen het citaat een uitroepeteken of vraagteken staat, komt er geen extra komma meer.

- ‘Wie komt er met een voorstel?’ vroeg Lubna.

taal verkennen

Dit ga je leren

Je leert hoe je **bedrijvende** zinnen omzet in **lijdende** zinnen.

Dit moet je weten

- Er zijn **bedrijvende** en **lijdende** zinnen. In een bedrijvende ztn is het **onderwerp** actief; het voert de handeling van het **gezegde** uit. In een lijdende ztn is dit niet zo.

Tegenwoordige tijd   **Verleden tijd**

Bedrijvend:

Ibrahm **kopt** de bal.   Ibrahm **kopte** de bal.

Lijdend:

De bal wordt **gekopt**   **De bal** werd **gekopt**
door Ibrahm.   door Ibrahm.

- Je maakt van een bedrijvende ztn een lijdende ztn door van de persoonsvorm een **voltooid deelwoord** te maken en het hulpwerkwoord **worden** te gebruiken.

Tegenwoordige tijd   **Verleden tijd**
kopt => wordt **gekopt**   kopte => werd **gekopt**

- Het **lijdend voorwerp** van de bedrijvende ztn wordt het **onderwerp** in de lijdende ztn.
de bal => **de bal**
- Het **onderwerp** van de bedrijvende ztn komt achter **door** te staan in de lijdende ztn.
Ibrahm => **door** Ibrahm

taal verkennen

Dit ga je leren

Je leert hoe je de drie meest gemaakte **taalfouten** kunt vermijden.

Dit moet je weten

- 1 **Hun** kan nooit **onderwerp** van de zin zijn.
Fout: **Hun** hebben dat gedaan.
Goed: **Zij** hebben dat gedaan.
- 2 Een **persoonlijk voornaamwoord** mag niet als **bezittelijk voornaamwoord** worden gebruikt.
Fout: Hij heeft **me** fiets gemaakt.
Goed: Hij heeft **mijn** fiets gemaakt.
- 3 **Als** en **dan** worden vaak door elkaar gebruikt.
Je gebruikt **dan** bij een vergelijking waarbij het gaat om een verschil, en **als** bij een overeenkomst.
Fout: Hij is groter **als** ik.
Goed: Hij is groter **dan** ik.